

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено
на засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. С. Л. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ»
що викладається в межах ОП 01 – освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності _____ 014 – Середня освіта (Фізика) _____

Львів 2021 р.

Силабус курсу “ПСИХОЛОГІЯ”

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Психологія
Адреса викладання курсу	Кафедра психології філософського факультету, вул. Коперника, 3.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 01 - Освіта Спеціальність: 014 – Середня освіта. Фізика.
Викладачі курсу	Кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету Кочергіна Ірина Анатоліївна
Контактна інформація викладачів	Iryna.Kocherhina@lnu.edu.ua https://filos.lnu.edu.ua/employee/kocherhina-iryna-anatolijivna
Консультації по курсу відбуваються	Відбуваються дистанційно за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Психологія» є нормативною дисципліною з спеціальності “Середня освіта. Фізика” для освітньої програми бакалаврів, яка викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини, проблемами та закономірностями психічних процесів людини, індивідуально-типологічними особливостями особистості, основами вікових закономірностей розвитку психіки.
Мета та цілі курсу	Мета курсу «Психологія» полягає в ознайомленні студентів із основними загальними поняттями та проблемами психології, що пов'язані з її розумінням як наукової дисципліни, з етапами розвитку психології як окремої науки; методологією та методами психології, що використовуються для вивчення природи і сутності психіки людини; ознайомлення студентів із основними персонологічними теоріями та індивідуально-типологічними характеристиками людини у її взаємозв'язку із соціумом; формування знань про основні вікові періоди розвитку психіки та основ знань про психічні процеси.
Література для вивчення дисципліни	Базова
	<ol style="list-style-type: none"> Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-teoretichnij-kurs.html?gclid=CjwKCAjwi9-NBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHGX0tUm74vuRgNrfuNMwRoC22EQA_vD_BwE Изард К. Психология эмоций / Кэрролл Э. Изард. – СПб.: Изд-во «Питер», 2012. – 464 с.

	<p>3. Майерс Д. Социальная психология. – СПб.: Питер Ком, 2002.– 688 с.</p> <p>4. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-1574143.html?gclid=CjwKCAjwi9-NBhACEiwAPzUhNBurzOkKBiFbl5RxUSt_06wDtq9fDa4hYyXJFd96j2z7idluoKKfGhoC6G0QAuD_BwE</p> <p>5. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>6. Зимбардо Ф., Лайпе М. Социальное влияние. – СПб.: Питер, 2000.– 448 с.</p> <p>7. Крайг Г. Психология развития. - СПб.: Питер, 2000. - 992 с.</p> <p>8. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персонологія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017.</p> <p>9. Левин К. Разрешение социальных конфликтов. – СПб.: Речь, 2000. – 408с.</p> <p>10. Москалец В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.</p> <p>11. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.</p> <p>12. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-1033118.html#tab-attributes</p> <p>13. Титаренко Т. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. - К.: Либідь, 2003. – 376 с.</p> <p>14. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013.</p> <p>15. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследования и применение. – СПб: Питер-Пресс, 2021. – 608</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	24 години лекційних занять. 12 годин практичних занять. 54 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Курс передбачає формування такої <i>інтегральної компетентності</i>, як здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у викладанні фізики та астрономії, що передбачає застосування теорій загальної і теоретичної фізики, методів педагогічної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Курс формує такі <i>загальні компетентності</i>, як: Базові знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>

	<p>У результаті вивчення курсу формуються такі <i>спеціальні компетентності</i>:</p> <p>Здатність застосовувати знання психології та педагогіки, теоретичних основ методики викладання фізики та астрономії, особливостей викладацької майстерності в професійній діяльності. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p><i>Програмними результатами</i> навчання є:</p> <p>Застосовувати знання психології та педагогіки при роботі з учнями. Демонструвати готовність до педагогічної діяльності в навчальних закладах. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
Ключові слова	Психіка, особистість, темперамент, характер, емоції, пізнавальні психічні процеси.
Формат курсу	Очний.
	Проведення практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	Доцільно подавати у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль: усне та письмове опитування, модульні тести, оцінка індивідуальних завдань та самостійної роботи. Підсумковий контроль: залік в кінці курсу, письмовий.
Пререквізити	Курс «Психологія» актуалізує знання студентів із курсів «Історія України» та «Історія культури України», і є підставою для вивчення курсів «Педагогіка» та «Педагогічна майстерність».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Усні методи (лекція, бесіда, обговорення, дискусії), наочні методи (презентації), інтерактивні методи (мозковий штурм, робота в групах).
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Робота під час практичних занять – 36 балів (максимум 3 бали за одне заняття. 3 бали – за умови повної розгорнутої відповіді на запитання практичного, активну участь в дискусіях та обговореннях; 2 бали – за розгорнуте доповнення; 1 бал – за декілька доповнень відповідей інших студентів, участь в дискусіях на прохання викладача); - Модульні контрольні роботи: 40 балів (2 тестових модулі по 20 балів (20 тестових питань по 1 балу за кожну правильну відповідь). - Індивідуальні завдання (2 індивідуальні завдання: спостереження та есе, по 12 балів). <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають письмові роботи (проведення та опис спостереження, написання есе).</p>

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що робота студентів буде їх оригінальним дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали отримані за роботу на практичних заняттях. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія як наука. 2. Галузі психологічної науки. 3. Методи психології. 4. Індивід, людина, особистість, індивідуальність. 5. Особистість: загальна психологічна характеристика. 6. Структура особистості. 7. Основні теорії особистості 8. Особистість у психоаналітичній теорії З.Фрейда. 9. Становлення особистості. Гуманістичні погляди А.Маслоу. 10. Мотив і мотивація. Види потреб у теорії А.Маслоу. 11. Самоактуалізація особистості. 12. Теорія особистості за Е.Еріксоном 13. Психоаналітична типологія К.Юнга. 14. Біхевіоральний напрям у теоріях особистості. 15. Загальна характеристика психології емоцій. 16. Функції емоцій, Різновиди емоційних явищ (афект, пристрасть, настрої тощо). 17. Загальна характеристика психології почуттів. 18. Стрес. 19. Відчуття та сприймання людини. Загальна характеристика. 20. Особливості людського сприймання.

	<ol style="list-style-type: none"> 21. Психологія уваги. Значення уваги в житті та діяльності людини. 22. Види уваги, їх розвиток в процесі навчання. 23. Форми уваги. 24. Властивості уваги. 25. Види пам'яті. 26. Характеристика процесів пам'яті. 27. Умови ефективного запам'ятовування. 28. Типи пам'яті. Індивідуальні відмінності пам'яті та патологія. 29. Мислення людини. Загальна характеристика. 30. Види індивідуального мислення. 31. Соціальне мислення. 32. Уява 33. Поняття про темперамент. Історія розвитку поняття. 34. Темперамент. Психофізіологічна типологія І.Павлова. 35. Структура темпераменту. Сучасні дослідження темпераменту. 36. Психологія характеру. Поняття про характер. Характер і темперамент. 37. Відчуття та сприймання людини. Загальна характеристика. 38. Загальні здібності. 39. Спеціальні здібності. 40. Обдарованість, талант, геніальність. 41. Соціально-психологічна сфера особистості 42. Спілкування: функції та види 43. Поняття про вік: його різновиди, структура і динаміка. 44. Вікова періодизація життєвого шляху людини.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**** Схеми курсу**

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	Тема 1. Об'єкт та предмет психологічної науки. Історія розвитку предмету психології. Взаємозв'язок психології з іншими науками. Галузі психологічної науки. Методи психології.	Лекція, практичне заняття	1.Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. 2.Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. 3.Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 2. Проблема особистості в сучасній психології. Поняття про особистість. Індивід. Індивідуальність. Самосвідомість особистості та її життєвий шлях. Самооцінка.	Лекція, практичне заняття	1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. 2. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. 3. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 4. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 3. Вікова періодизація розвитку особистості. Поняття про вік: його різновиди, структура і динаміка. Поняття онтогенезу і філогенезу. Теорії онтогенезу. Вікова періодизація життєвого шляху людини. Теорія психосоціального розвитку Е. Еріксона. Кризи та новоутворення кожного вікового періоду.	Лекція, практичне заняття	1. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 2. Крайг Г. Психологія розвитку. - СПб.: Питер, 2000. - 992 с.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 4. Основні теорії особистості.	Лекція, практичне	1. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.:	Підготовка до	

	<p>Психоаналітична теорія особистості. Поняття несвідомого. Закономірності функціонування несвідомого. Структура психіки за З. Фрейдом. Теорія особистості З. Фрейда. Теорія особистості К. Юнга. Поняття колективного несвідомого.</p>	заняття	<p>Ін Юре, 2014. – 664 с. 2. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследования и применение. – СПб: Питер-Пресс, 2021. – 608.</p>	практичного заняття за темою лекції	
	<p>Тема 5. Основні теорії особистості. Біхевіоральна теорія особистості, Виникнення біхевіоризму: Дж. Уотсон. Б. Скіннер: поняття про оперантне умовлення. Когнітивно-поведінкові теорії. А. Бандура: теорія соціального на учіння агресії. Поняття локус-контролю Дж. Роттера.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персонологія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 2. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследования и применение. – СПб: Питер-Пресс, 2021. – 608.</p>	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	<p>Тема 6. Гуманістичні теорії особистості. Диспозиційні теорії особистості. Теорія особистості К. Роджерса. Клієнт-центрована психотерапія. Поняття конгруентності. Теорія особистості А. Маслоу. Піраміда потреб. Доповнення до теорії потреб. Поняття самоактуалізації особистості. Поняття диспозиції. Теорія особистості. Г. Олпорта. Типи індивідуальних диспозицій. Класифікація рис особистості за Р. Кеттеллом. Теорія “Великої п’ятірки”. Сучасні психологічні дослідження 3</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персонологія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 2. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследования и применение. – СПб: Питер-Пресс, 2021. – 608.</p>	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	

	використанням теорії рис.				
	Тема 7. Темперамент. Характер та здібності. Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Типи темпераментів. Основні властивості темпераменту. Поняття про характер. Структура характеру. Природа характеру. Формування характеру. Здібності. Поняття про здібності. Структура здібностей.	Лекція, практичне заняття	1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. 2. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с. 3. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 8. Емоції та почуття. Емоції. Функції емоцій. Види емоцій. Основні теорії емоцій (еволюційна; психоаналітична; теорія Джеймса-Ланге, теорія Кеннона-Барда; теорія когнітивного дисонансу; інформаційна теорія емоцій; диференційна теорія емоцій К. Ізарда (на самостійне опрацювання)). Поняття про почуття. Види почуттів. Трикомпонентна теорія кохання Р. Стернберга.	Лекція, практичне заняття	1. Ізард К. Психология эмоций / Кэрролл Э. Ізард. – СПб.: Изд-во «Питер», 2012. – 464 с. 2. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 9. Пізнавальна сфера особистості (відчуття, сприймання, мислення). Поняття про відчуття. Поняття про сприймання. Види сприймання. Спостереження і спостережливість. Поняття про мислення та його значення. Форми мислення. Процес розв'язання задач. Види мислення. Індивідуальні особливості мислення. Мислення та мовлення. Види і функції мовлення.	Лекція, практичне заняття	1. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. 2. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	Тема 10. Пізнавальна сфера особистості	Лекція, практичне	1. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.:	Підготовка до	

	<p>(пам'ять). Пам'ять в системі пізнавальної діяльності. Поняття про пам'ять. Питання про механізм пам'яті. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Порушення пам'яті. Запам'ятовування і його різновиди. Відтворення та його види. Забування та його причини. Індивідуальні особливості пам'яті.</p>	заняття	<p>Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. 2. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.</p>	практичного заняття за темою лекції	
	<p>Тема 11. Пізнавальна сфера особистості (уява, увага). Поняття про уяву. Процес утворювання образів уяви. Класифікація видів уяви. Індивідуальні особливості уяви людини. Увага як форма психічної діяльності. Поняття про увагу. Фізіологічні механізми уваги. Різновиди уваги та їх порівняльні характеристики. Характерні особливості уваги. Якості та форми уваги.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. 2. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.</p>	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	
	<p>Тема 12. Психологічні основи спілкування. Поняття про спілкування. Види спілкування. Способи спілкування. Функції спілкування. Особливості соціального мислення. Спілкування в педагогічній діяльності. Особливості педагогічної діяльності в інклюзивній освіті.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Майерс Д. Соціальна психологія. – СПб.: Питер Ком, 2002.– 688 с. 2. Зимбардо Ф., Лайпе М. Соціальное влияние. – СПб.: Питер, 2000.–448 с. 3. Левин К. Разрешение социальных конфликтов. – СПб.: Речь, 2000. – 408с. 4. Титаренко Т. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. - К.: Либідь, 2003. – 376 с.</p>	Підготовка до практичного заняття за темою лекції	